

Un veritable 'long seller'

Quan aquest mecanoscrit pedrolità arribava a la xifra de 200.000 exemplars venuts, Manuel de Pedrolo rebia la notícia editorial amb certa displicència: "Aquesta acceptació s'arrisca a fer-me passar [...] per l'autor d'un *best seller* i prou [...] quan no es tracta ni de bon tros, de la meva millor obra [...]. De vegades lamento haver-la escrita" (*Diari* 1986). Transcorreguts quaranta anys de l'edició prínceps (1974) i tot considerant l'opinió de l'autor, altrament un intel·lectual equidistant a si mateix, ens hem de rendir a la seductora bellesa d'aquesta petita joia de la ciència-ficció en català que ha motivat prou a una legió de lectors fins assolir el milió i mig d'exemplars venuts, a banda de traduccions, versions i adaptacions, rutes literàries i llibres de cuina. Un veritable *long seller* que, encara ara, es reedita

nisme com a condició quan és la protagonista femenina que interpretarà el paper, diguem-ne, *redemptor*; l'ateisme com a religió –a diferència d'altres novel·les catastrofistes com *El senyor de les mosques*, de W. Golding, que Pedrolo acabava de traduir just quan escriu la seva– o la salvaguarda de la cultura. O del saber en general, ni que sigui mitjançant productes culturals com els llibres de gènere que tant agradaven al nostre autor ("recuperar discos [...], llibres, però pocs; sobretot eren novel·les policíiques"). I, de fons, una història d'amor d'alta sensualitat eròtica compartida entre els protagonistes que insinua, després de la mort del personatge masculí, la idea de l'incest. Una descoberta del cos que a les acaballes de la dictadura encara fou censurada en la primera edició i per la *moral bancària* en l'edició especial del 1986. Tot plegat, una obra que contempla tot un univers interior comú. O inconscient col·lectiu, segons Jung, on el lector s'emmiralla badívol i fàcilment.

Tot aquest argument de drets d'inqüestionables, alguns originalíssims dins el gènere, ordit mitjançant una trama organitzada d'aïtal manera que alleugereix la fatiga del lector incipient o poc avesat tot col·laborant a reprendre el fil de la seva lectura si de cas l'hem abandonada. Una geometria narrativa cisellada amb burí diamantí –ens trobem en l'època del Pedrolo més textualista, no ho oblidem–, rodona i concisa, estructurada en cinc quaderns breus de frag-

ments/anotacions, tots encapçalats amb la mateixa copulativa, bastits amb un ritme no precisament trepidant tot alternant diàlegs de gran riquesa entonacional amb descripcions, manta vegades líriques, i la participació d'un narrador omniscient més que savi. Fins a arribar al pinyol final: un apèndix documental que amb un aconseguit verisme projecta sobre tota la narració una patina d'història verdadera. O almenys, versemblant. Això és, que l'amplifica sobergament. Una obra conduïda amb mestria que hem de celebrar no sols pel seu *sellerisme* i brindar per l'atzar de la gran errada comesa pel seu autor en escriure-la. *

freqüentment. I, en aquest cas, acompanyada d'una antiga traducció castellana i, per primera vegada, en versió anglesa.

Crec que l'interès del lector, sobretot juvenil, rau en els valors cada vegada més universals defensats per la parella d'adolescents protagonistes que, com tot supervivent, es troba abocada a una situació límit en un paisatge edènic malgrat el sinistre. Valors que, a més, són posats a prova al llarg de l'avançar d'un viatge més o menys iniciàtic o, encara, arquetípic com demana la tradició: l'ecologisme com a defensa de la terra; la igualtat entre gèneres –no present, per exemple, en el *Robinson* de Defoe–, fins a favor del femi-



MECANOSCRIT DEL SEGON ORIGEN Manuel de Pedrolo

Editorial: Edicions 62 i Fundació pública IEL Lleida, 2016

Edició trilingüe: Domingo Santos (castellà) i Sara Martín Alegre (anglès)

Preu: Edició no venal



Manuel de Pedrolo en una mostra a la seva casa museu
JUDIT FERNANDEZ

Un home generós

Isidre Grau va néixer el 1945 a Sabadell. El 1994, quan tenia 49 anys, va començar a donar classes d'escriptura a l'Aula de Lletres de Barcelona. El 1998 va canviar d'escenari, però no el contingut i donava classes de tècniques de novel·la i de conte a l'Escola d'Esctura i Humanitats de l'Ateneu Barcelonès. A banda de jornades literàries i de cursos puntuals impartits aquí i allà. El 2005 va publicar *La maleta de l'escriptor*, 56 reflexions sobre l'escriptura literària. Abans, però, el 2001, ja havia publicat *L'arquitectura del conte*, que ara reedita Godall en versió, com se sol dir, corregida i augmentada.

Grau té dues vocacions, com a mínim. Una és la literatura, escriure, i l'altra, que s'hi relaciona, la docència. No és dels autors que es guarden per a ells mateixos els coneixements aconseguits a base d'hores, dies, anys de lectures, de converses amb altres autors o estudiosos, de l'experiència tossuda i solitària que sol ser escriure. I això de donar classes és evident que li agradava, i per això va deixar la feina que concordava amb la seva formació, de tècnic industrial, per ser professor de català a la UAB.

Aquest llibre és un manual dividit en tretze capítols: *El conte, un univers específic*; *La gestació del conté*; *Set contes, set mons*; *De la idea a la història*; *El punt de vista*; *L'estructura narrativa*; *El tractament de la realitat*; *La caracterització dels personatges*; *El tractament del temps*; *El tractament de l'espai*; *La tècnica dels diàlegs*; *L'estil personal*; *Algunes recomanacions pràctiques*, tots tancats amb l'anàlisi d'un o més contes, relacionats amb el tema concret, d'autors com ara Kafka, Rodoreda, Hemingway, Monzó, Cortázar, Calders, Txèkhov, Borges...

I què avala Grau? Els principals premis literaris catalans i un currículum de docent, com hem dit, i com a autor: 13 novel·les, 9 reculls de narracions i 2 llibres de literatura infantil i juvenil. A més de cinc títol com a membre del grup Ofèlia Dracs.

Un llibre ideal per a aprenents o iniciats als quals ja se'ls ha inoculat el verí d'escriure i que no tinguin temps o prou presupost per assistir a classes presencials o virtuals de redacció de contes. *



L'ARQUITECTURA DEL CONTE Isidre Grau

Editorial: Godall Barcelona, 2016
Pàgines: 195
Preu: 19 euros